

Kokemustoiminnan vastuullisuuden sydän

Vastaaja:

mira.heimo-mulinga@sata.fi

Vastaus:

25.10.2024, 11:26 - 25.10.2024, 12:09

1. Perustiedot *

Organisaation nimi	Satakunnan hyvinvointialue
Paikkakunta	Pori
Vastuuhenkilö (/lomakkeen täyttäjä)	Mira Heimo-Mulinga
Sähköposti (organisaation tai vastuuhenkilön)	mira.heimo-mulinga@sata.fi
Organisaation/kokemustoiminnan verkkosivu	www.satakunnanhyvinvointialue.fi

2. Päivämäärä *

25.10.2024

3. Kokemuskoulutukseenne (/vertaiskoulutukseenne) laadunhallinnassa on käytössä (voit valita useita!):

PAIKKO osaamisen tunnistamisen järjestelmä

Hyvinvointialue (Avaa alueenne koulutusrakennetta ja koulutuksen laadunhallintaa tähän.)

Hyvinvointialueella on omia koulutuksia, järjestökentällä omia ja Kokemustoimintaverkoston kautta toteutettuja koulutuksia. Sata-alueen koordinoima Satakunnan kokemusosaamisen verkosto suosittaa kaikille kouluttajatahoille koulutuksen kuvaamista Paikko-järjestelmään laadun varmistamiseksi.

4. Mitkä ovat organisaationne ydintehtävä(t), toimintaympäristö, resurssit ja tärkeimmät yhteistyökumppanit? *

Satakunnan hyvinvointialue koordinoi alueen kokemusosaamista ja monialaista kokemusosaamisen verkostoa. Verkosto mm. edistää järjestöjen, seurakuntien, koulutusorganisaatioiden ja julkisten sote-palveluiden vuoropuhelua ja yhteistyötä asiakasosallisuuden kehittämisessä ja toteuttamisessa sekä kokemusosaajien kouluttamisessa ja vertaistuellisessa toiminnassa

Yhteistyö keskeistä erityisesti eri kokemustaustan omaavien kokemusosaajien, kouluttajien ja tilaajien kesken

5. Miten organisaatiossanne on määritelty termi "kokemusasiantuntija" (tai muu koulutuksestanne valmistuvien nimike kuten "kokemustoimija", "kokemusosaaja", "vertaisryhmänohjaaja" tms.)? Mihin tehtäviin koulutatte? *

- Satakunnassa käytämme määritelmää kokemusosaaja, joka määritellään seuraavasti:

- kokemusosaaja on tehtävänsä kouluttautunut henkilö, jolla on omakohtainen kokemus psyykkisestä, fyysisestä, aisti- tai muusta sairaudesta tai vammasta, vaikeasta elämäntilanteesta tai läheisenä tai omaisena olemisesta
 - kokemusosaajaksi kutsutaan kokemusasiantuntija- tai kokemustoimijakoulutuksen saanutta henkilöä
- Kokemusosaajia kouluttavat maakuntaan julkisten sote-palveluiden lisäksi lukuisat valtakunnalliset, alueelliset tai paikalliset järjestöt

- Kokemusosaajan tehtäviä mm. :

- kokemuskouluttaja
- oman tarinan kertominen
- ammattilaisen työpari, myös yksilötapaamiset (jaettu asiantuntijuus)
- ryhmänohjaaja
- vertaistukihenkilö
- kehittäjä

- kokemusrvioija
- tiedottaja
- kokemusosaajan vastaanotto

6. Miten organisaatiossanne on järjestetty kokemustoiminnan (/vertaistoiminnan) koordinointi ja tuki koulutuksen jälkeen? Kerro käytänteistä yksityiskohtaisesti. *

Satakunnan alueella kokemusosaajia kouluttavat useat hyvinvointialueen yksiköt ja järjestötoimijat. Osa järjestötoimijoista kouluttaa kokemusosaajia itse, osa Kokemustoimintaverkoston kautta. Koulutettujen kokemusosaajien tuki ja välitys kokemustehtäviin koulutuksen jälkeen tapahtuu taustaorganisaation (eli kyseisen kokemusosaajan kouluttamisesta vastanneen tahon) kautta. Hyvinvointialueen koordinoimassa Satakunnan kokemusosaamisen verkostossa on laaja edustus eri taustaorganisaatioista. Koko Satakunnan alueen kokemusosaajien maakunnallista koordinaatiota kehitetään parhaillaan Satakunnan kokemusosaamisen verkostossa.

Esimerkkejä koulutuksen jälkeisestä tuesta:

- Verkoston kautta järjestetään kaikille kokemusosaajille yhteisiä vertaistapaamisia
- Osa taustaorganisaatioista järjestää muun muassa kuukausittaisia tapaamisia, joissa vaihdetaan kuulumisia, keskustellaan työtehtävien tuomista kokemuksista, mietityttävistä asioista ja jaetaan uusia työtehtäviä. Kokemusosaajille on kerrottu, että tukea saa myös aina tarvittaessa ottamalla yhteyttä taustaorganisaation työntekijöihin
- Osassa taustaorganisaatioita kokemusosaajille on perustettu yhteisiä whatsapp-ryhmiä, joissa he saavat tukea myös toisiltaan
- Satakunnan hyvinvointialueen kokemusasiantuntijoille on luotu oma Facebook-ryhmä, jonka ylläpitäjinä toimivat kokemusasiantuntijat itse. Kouluttajataho on mukana ryhmässä
- OLKA-toiminnan kautta toimiville kokemusosaajille tarjotaan myös virkistystä, lisävalmennusmahdollisuuksia ja viestintää sähköpostitse sekä muilla kokemusosaajien toivomilla tavoilla

7. Miten toiminnassanne on otettu huomioon kokemustoiminnan (/vertaistoiminnan) eettisyys, osallisuuden vahvistaminen ja yhdenvertaisuus? Avaa teemoja laajasti. *

Satakunnan hyvinvointialueen koordinoiman kokemusosaamisen verkoston jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Kaikki kokemusosaajia kouluttavat ja kokemustehtäviä tarjoavat taustaorganisaatiot voivat ehdottaa jäseniä verkostoon. Jäsenten valinnassa pyritään huomioimaan, että kokemusosaajia kouluttavat ja välittävät tahot sekä kokemusosaajat itse ovat mahdollisimman kattavasti edustettuina verkostossa. Verkostoon osallistuminen mahdollistetaan etänä tai paikan päällä. Verkosto määrittää toimintakaudekseen tavoitteet, jotka ovat linjassa hyvinvointialueen strategian ja sitä täydentävän osallisuusohjelman kanssa. Verkosto muodostaa myös pienempiä ”työnrkkejä”, jotka paneutuvat yhdessä sovittujen asioiden työstämiseen verkoston toimintakauden tavoitteiden saavuttamiseksi. Jokainen verkoston jäsen voi osallistua kaikkien haluamiensa työnrkkien työskentelyyn.

Kokemusosaamisen verkoston ja sen alaisten työnrkkien kokoontumiset tapahtuvat verkoston jäsenten toivomalla tavalla. Verkoston kokoukset järjestetään pääasiassa etänä, jotta osallistuminen on vaivatonta kaikkialta maakunnasta. Lisäksi tarjotaan mahdollisuus osallistua verkostoa vetävän hyvinvointialueen hyte-koordinaattorin työhuoneelta, jos verkoston jäsenellä on esimerkiksi ongelmia tarvittavan teknologian kanssa.

Satakunnan kokemusosaamisen verkosto on osa Satakunnan hyvinvointialueen osallisuusohjelman toimeenpanoa ja muutosohjelmaa, joiden myötä verkoston toimintaa seurataan ja siitä raportoidaan hyvinvointialueen johdolle sekä poliittisille päättäjille säännöllisesti.

Satakunnassa monilla hyvinvointialueen yksiköillä ja järjestötoimijoilla on pitkät perinteet kokemusosaajien kouluttamiseen ja kokemustehtävien tarjoamiseen. Satakunnan kokemusosaamisen verkosto haluaa nähdä tämän monimuotoisuuden rikkautena. Sen sijaan, että luotaisiin yksi ahdas muotti, johon kaikkien toimijoiden pitää sopeutua, verkosto pyrkii yhteistyötä ja vuoropuhelua tiivistämällä edistämään yhteensopivia käytäntöjä kokemusosaamisen hyödyntämiseksi.

8. Mitä osa-aluetta pyritte kehittämään seuraavan vuoden aikana kokemustoiminnassanne (/vertaistoiminnassanne)?
Miten? *

Kehittämistyötä Satakunnassa tehdään parhaillaan toimintamallin, alueellisesti yhtenäisen ja toimivan kokemustehtävien välityksen ja toteuttamisen sekä palkkion maksun aikaansaamiseksi. Tavoitteet saavutetaan Satakunnan kokemusosaamisen verkoston yhteisellä, määrätietoisella työskentelyllä ja jatkuvalla seurannalla. Kehittämisen painopisteitä seuraavina vuosina ovat mm.

- eri osapuolten vastuut yhteistyössä ja kokemusosaamisen toimintamallissa
- viestintä olemassa olevasta toiminnasta
- kokemusosaamisen elinvoimaisuutta lisäävä vaikuttamistoiminta
- sote-ammattilaisten ymmärryksen ja tietoisuuden lisääminen kokemusosaamisen mahdollisuuksista
- laadukas koulutus (kaikkia kouluttajatahoja suositellaan kuvaamaan koulutuksensa Paikko-järjestelmään)
- koulutettujen kokemusosaajien kysyntä
- järjestölähtöisten kokemusosaajien osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- kokemustehtävien tarjonta myös somaattisista sairauksista kokemusta omaaville
- HELMI-kokemusosaaminen Satakunnan OLKA-toiminnassa
- korvauksen vaikutus muihin sosiaalietuuksiin, valtakunnallinen vaikuttaminen

Noudatamme kokemusosaajien ja ammattilaisten yhteistyössä Kokemustiedon keskuksen eettisten periaatteiden suositusta:

1. Olemme molemmat toimijoita ja päätöksentekijöitä.
2. Rakennamme yhteistä ymmärrystä, joka luo luottamusta ja purkaa eriarvoisuutta.
3. Määrittelemme yhteisen tavoitteen, jonka molemmat voivat hyväksyä.
4. Arvostamme omaa ja toisen asiantuntemusta.
5. Emme tiedä kaikkea. Hyväksymme oman ja toisen tietämättömyyden. Autamme toista hämmennyksen yli.
6. Haluamme oppia toisiltamme.
7. Puhumme! Sovimme, kysymme ja neuvomme. Annamme palautetta. Otamme palautetta vastaan.
8. Pyydämme apua. Selvitämme, mistä saamme apua.
9. Tuntemme oman ja toisen tehtävän rajat.

(<https://kokemustiedonkeskus.fi/videokirjasto/eettiset-ohjeet/>)